

SOMFAI ZSUZSA tanárnő. Iskolánk tanára volt 1972 és 2015 között, de évekig visszajárt egy-egy csoportot bevezetni a matematika örömeibe.

RÁTZ TANÁR ÚR életműdíj

A díjat minden évben a középiskolai reáloktatás azon pedagógusai kapják, akik életművükkel, kiemelkedő munkásságukkal jelentősen hozzájárultak a hazai középiskolai természettudományos képzés színvonalának emeléséhez.

„Matematika-filozófia szakos tanár, 1967-ben szerzett diplomát az ELTE-n. Tanári pályáját már a diploma megszerzése előtt elkezdte. Majdnem 40 éve a budapesti Eötvös József Gimnáziumban tanít. Volt igazgatóhelyettes, és közel két évtizedig vezette a matematika munkaközösséget. Tanítványai az OKTV és más matematika versenyeken kiváló eredményeket értek el. 1990-99 között vezetőtanár; azóta is módszertani előadásokat és szemináriumokat tart az ELTE-n matematika tanár szakosoknak. Az államvizsga bizottság tagja, szakdolgozatok témavezetője. 1992-től középiskolai matematika szaktanácsadó a Fővárosi Pedagógiai Intézetben, 1999-2004 közt budapesti vezető szaktanácsadó. Az OKTV matematika bizottságának tagja. Tankönyveket lektorál, a tankönyvvé nyilvánítás folyamatában szakértői munkát végzett. A Bolyai János Matematikai Társulat Oktatási Szakosztályának alelnöke. Rendszeresen előad az ország különböző városaiban, a Bolyai Társulat Rácz László vándorgyűlésein és megyei tanár-továbbképzéseken. 1988-ban szekcióvezető és előadó Budapesten az "ICME6" nemzetközi matematikatanári kongresszuson. 1996-ban Sevillában az "ICME8" nemzetközi matematika tanári kongresszuson is szerepelt. Részt vett a NAT több változatának elkészítésében, meghatározó szerepe volt a matematika kerettantervek kidolgozásában. Tagja volt a SuliNova Kht. matematika szakmai csúcshatározó bizottságának, amely módszertani fejlesztési koncepciók, tankönyvek és oktatási segédanyagok készítését irányította. Társszerzője a hatosztályos gimnáziumok Matematika I. és II. tankönyvéhez kiadott tanári kézikönyvnek. Számtalan szakmai és módszertani cikke jelent meg, részben társszerzőkkel. Angol és német nyelven is publikál. Szakmai felkészültsége, pedagógiai magatartása, gyerekközpontúsága tanárok és tanárjelöltek sokaságának adott meghatározó útravalót. 1989-ben Beke Manó Emlékdíjat, 2003-ban Graphisoft-díjat kapott.”

„– Soha semmi másnak nem készültem csak tanárnak, és soha nem is bántam meg ezt a döntést. Mindenkinek magának kell azonban meghatározni, hogy számára mi jelent valódi elismerést.

Az ember nem gondolkodhat annyira naivan és életidegenül, hogy azt mondja: engem nem érdekel a pénz. Így vagyok ezzel én is, csakhogy attól eltekintve, hogy ragaszkodom egy szerény értelmiségi élethez, amibe például a színházba, hangversenyre járás, a rendszeres könyvvásárlás, egy-egy utazás tartozik bele, a sikert nem pénzben, hanem erkölcsi elismerésben mérem.

Az én megbecsültségem például az, hogy a díjátadón ott ült volt tanítványom gyermeke, aki fogadott nagyanyjának tekint, aki soha nem gondolkodott azon, hogy külföldre menjen tanítani, és nem hagyta magát elcsábítani más, esetenként még az Eötvösnél is nevesebb iskolákból érkező állásajánlatoktól.”

Nyugdíjasként a Heim Pál Gyermek-onkológiai osztályán látogatott és tanított beteg gyermekeket.

ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET Matematikatanítási és Módszertani Központ

Konkrét matematikatanítási szituációk

Somfai Zsuzsa ny. vezetőtanár, matematika vezető szaktanácsadó, a Budapesti Eötvös József Gimnázium tanára

A kurzus célja:

A kurzus célja, hogy a matematika szaktanári munka napi gyakorlatát közelebb hozza a hallgatókhoz, hozzájáruljon, hogy erre a munkára minél alaposabban felkészüljenek. Az egyes szaktanári feladatokat konkrét tanítási helyzetek, események kapcsán ismerjük majd meg részleteiben. Kerek-asztal beszélgetések, konzultációk, vita során keressük meg a lehetséges jó eljárásokat a matematika tanár számára kérdést, problémát jelentő tanítási helyzetekhez, feladatokhoz.

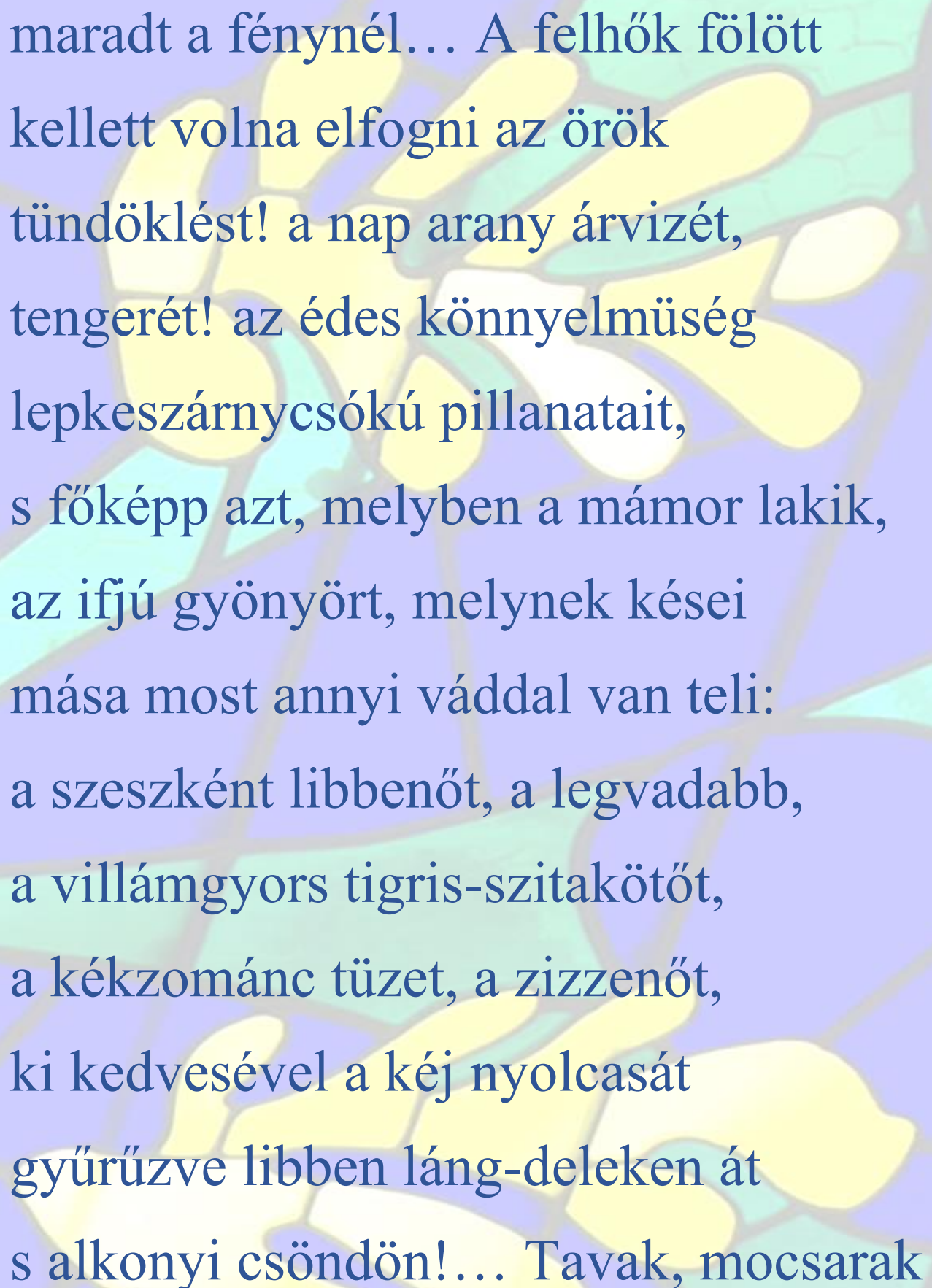
A két félév során megbeszélésre kerülő témák:

- tantervi követelmények értelmezése;
- tanmenetek készítése (a legfontosabb meghatározó szempontok megismerése);
- a tankönyv-választás szempontjai;
- értékelés, ellenőrzés;
- egy-egy témához készített feladatlapok elemzése, önálló összeállítása;
- a tehetséggondozás szaktanári feladatai;
- a gyengék, lemaradók problémáinak kezelése;
- a differenciálás lehetőségeinek keresése, bemutatása;
- a matematika tanulásának tanítása;
- egy-egy nehéz fogalom, tantervi téma tanításának lehetséges módjai;
- tanórai konfliktushelyzetek és lehetséges tanári magatartások elemzése;
- a kétszintű matematika érettségi alapos megismerése;
- matematika versenyek.

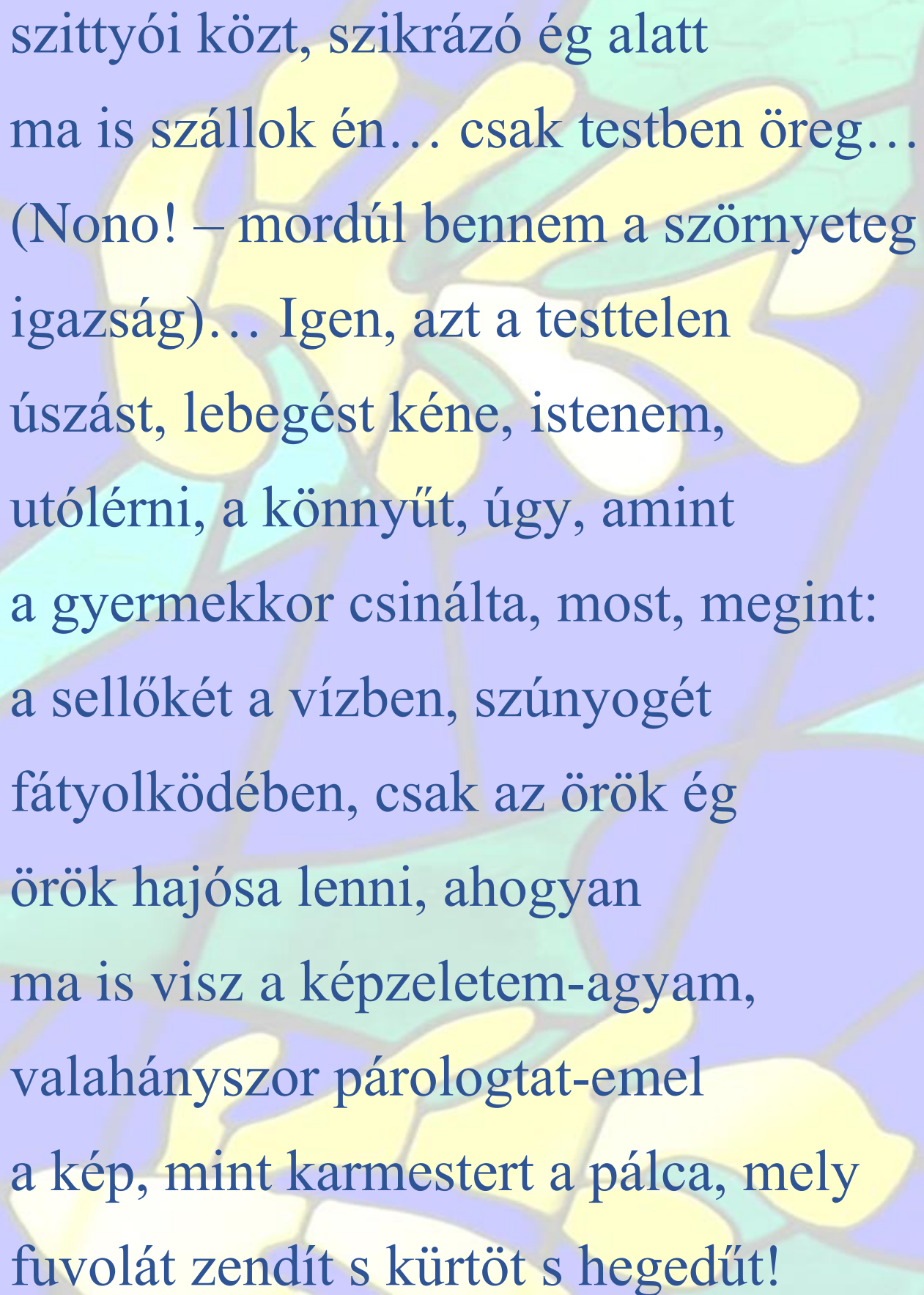
Mozart hallgatása közben

„Csak a derű óráit számolom”,
mondta pár szó s egy vasrúd a falon,
a napóráé. Láttam én is a
latin szöveget, s lelkem bánata
irigyelte a vidám öreget,
aki oly bölcs betűket vésetett
a buta kőbe... Bár, ki tudja, nem
rögtönzés volt-e csak, szellemesen
dacos sugallat az a gondolat?
Dac és sugallat bennem is akadt
egykor, de az árny mindig súlyosabb

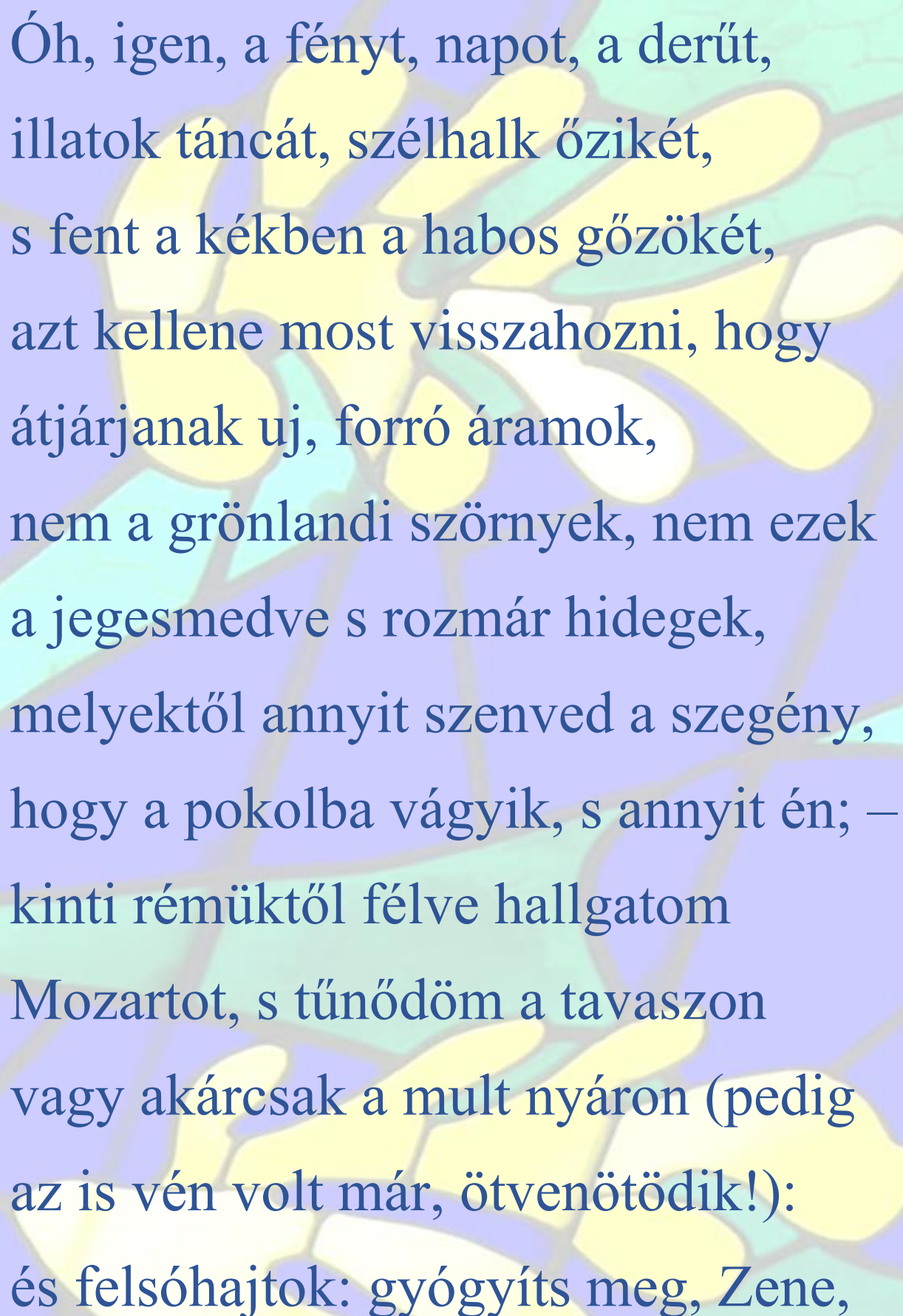

maradt a fénynél... A felhők fölött
kellett volna elfogni az örök
tündöklést! a nap arany árvizét,
tengerét! az édes könnyelműség
lepkeszárnycsókú pillanatait,
s főképp azt, melyben a mámor lakik,
az ifjú gyönyört, melynek kései
mása most annyi váddal van teli:
a szeszként libbenőt, a legvadabb,
a villámgyors tigris-szitakötőt,
a kékszománc tüzet, a zizzenőt,
ki kedvesével a kék nyolcasát
gyűrűzve libben láng-deleken át
s alkonyi csöndön!... Tavak, mocsarak

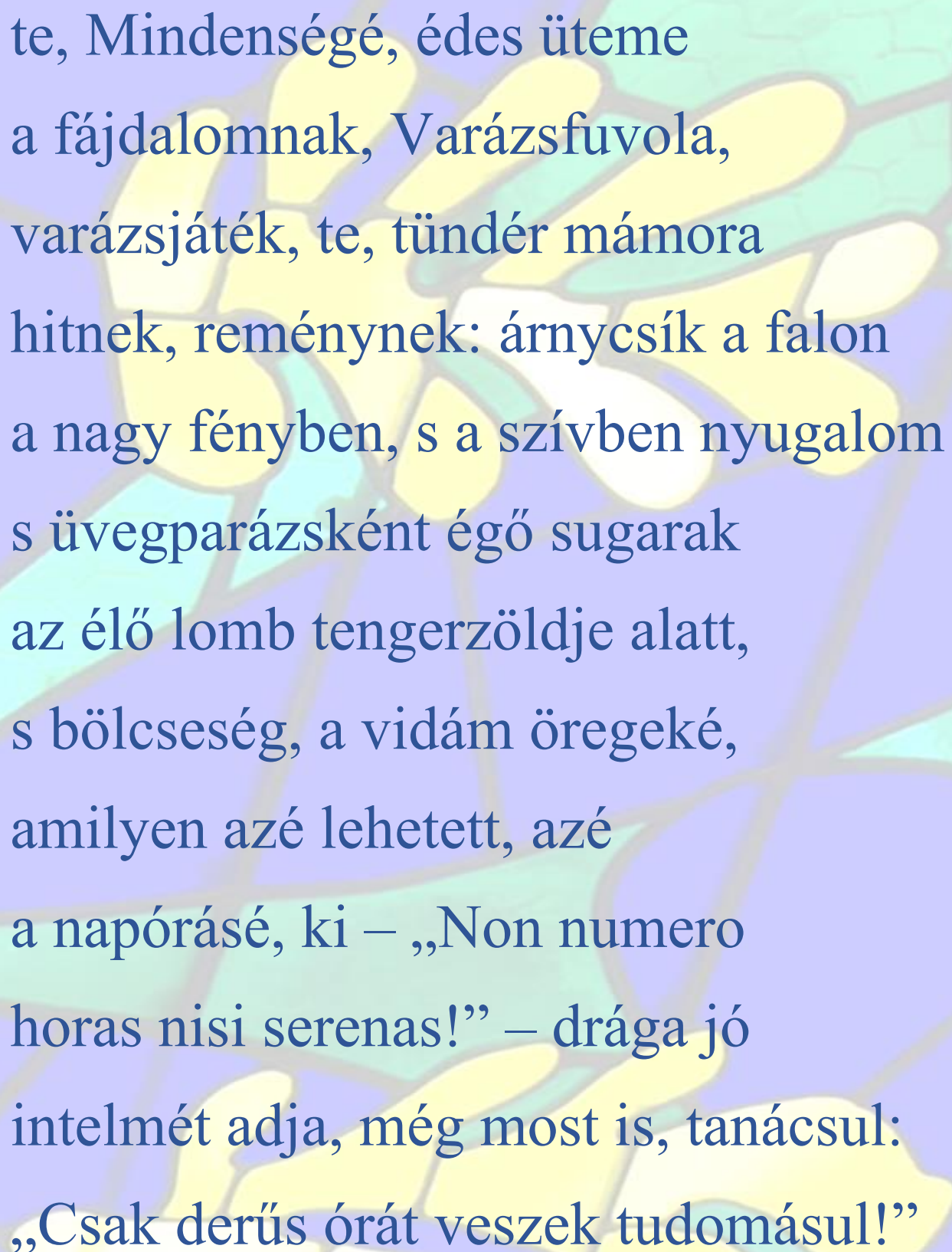

szittyói közt, szikrázó ég alatt
ma is szállok én... csak testben öreg...
(Nono! – mordúl bennem a szörnyeteg
igazság)... Igen, azt a testtelen
úszást, lebegést kéne, istenem,
utólélni, a könnyűt, úgy, amint
a gyermekkor csinálta, most, megint:
a sellőkét a vízben, szúnyogét
fátyolködében, csak az örök ég
örök hajósa lenni, ahogyan
ma is visz a képzeletem-agyam,
valahányszor párologtat-emel
a kép, mint karmestert a pálca, mely
fuvolát zendít s kürtöt s hegedűt!

Óh, igen, a fényt, napot, a derűt,
illatok táncát, szélhalk őzikét,
s fent a kékben a habos gőzökét,
azt kellene most visszahozni, hogy
átjárjanak uj, forró áramok,
nem a grönlandi szörnyek, nem ezek
a jegesmedve s rozmár hidegek,
melyektől annyit szenved a szegény,
hogy a pokolba vágyik, s annyit én; –
kinti rémüktől félve hallgatom
Mozartot, s tűnődöm a tavaszon
vagy akárcsak a mult nyáron (pedig
az is vén volt már, ötvenötödik!):
és felsóhajtok: gyógyíts meg, Zene,

The background is a stained glass pattern. It features two hands, one at the top and one at the bottom, rendered in shades of yellow and light green. The hands are surrounded by various shapes and colors, including light blue, light green, and purple, which form a complex, abstract design. The overall effect is that of a colorful, textured backdrop.

te, Mindenségé, édes üteme
a fájdalomnak, Varázsfuvola,
varázsjáték, te, tündér mámora
hitnek, reménynek: árnycsík a falon
a nagy fényben, s a szívben nyugalom
s üvegparázsként égő sugarak
az élő lomb tengerzöldje alatt,
s bölcsesség, a vidám öregeké,
amilyen azé lehetett, azé
a napórásé, ki – „Non numero
horas nisi serenas!” – drága jó
intelmét adja, még most is, tanácsul:
„Csak derűs órát veszek tudomásul!”